

HALİKARNAS BALIKÇISI

Çiçeklerin Düğünü

Hazırlayan: Şadan GÖKOVALI

BİLGİ YAYINEVİ

İÇİNDEKİLER

Halikarnas Balıkçısı (yaşamöyküsü)	7
Bir Kitap Daha (Şadan Gökovalı)	9

BU KİTABA ÖZEL

Çiçeklerin Düğünü	13
Haylaz	16
Bergama Civarındaki, Yarısı Çınar Yarısı Ihlamur Olan Ağacın Öyküsü	20

MERHABA AKDENİZ

Koca Orfoz	27
Denizin Çağırışı	31
Denizkızı Adası	36
Deprem	41
Pazaryeri	48
Hayyam'ın Testileri	53
Deniz Oğlu	60
Ay Işığı	66
Dalga Geçiyor	73

YAŞASIN DENİZ

Işık Teli	81
Gökgözlü	86
Ateşçi Süleyman	92

Alabandada	98
Geç Kalma	103
Sigorta	106
Merhaba Kaptan, Merhaba!	110
Gülen Adam	114
Kelepir Tabut	119
Öteleyen	125
Manevra	130
Ekmek İşi	135
Köy Âlemi	140
Haydut Kerimoğlu	147
Dağ Kızı	151
Tahsildar	155

HALİKARNAS BALIKÇISI (1890-1973)

“Tarih sahibi” Sadrazam **Cevat Paşa**’nın kardeşi, tarihçi-yazar-vezir **Mehmet Şakir Paşa** Girit’te sefirken,* eşi **İsmet Hanım**, 16/17 Nisan 1890 gecesini bir oğlan doğurdu. Çocuğa, anasının o gece düşünde **Musa Peygamber**’i görmesi dolayısıyla “**Musa**”, amcasının ve babasının adlarından ötürü “**Cevat Şakir**” adları verildi.

Musa Cevat Şakir’in çocukluğu, babasının atandığı Atina/Falero’da, beş yaşından sonra İstanbul/Büyükkada’da geçti. Bu yıllarda resim yeteneğiyle dikkati çeken **M.C. Şakir**, bir yandan özel dersler alırken, bir yandan Büyükkada Mahalle Mektebi’nde okudu. İngilizceyi hayli iyi kavradığı için, hazırlık okumadan Robert Kolej birinci sınıfına alındı. Bu okulu, ilk mezunlarından biri olarak pekiyi dereceyle bitirdi.

Kendisi, kendini bildi bileli denizci olmak istiyordu. Ama ailesinin ısrarı üzerine İngiltere’nin Oxford Üniversitesi’ne gönderildi. Orada “Yakın Çağlar Tarihi” bölümünde öğrenim gördü. Bu arada, Oxford’un ünlü kitaplığından yararlandı.

Yurda dönünce İstanbul’da, çeşitli gazete ve dergilerde yazılar yazdı, karikatür ve kapak resimleri çizdi (1910-1925).

* *Meydan Larousse* (XI/710-a) “Resmo kumandanı”; *Osmanlı Tarihi* (Enver Ziya Karal, VIII/143) “komiser” diyor.

Resimli Hafta dergisinin 13 Nisan 1925 günlü sayısında, “Hapishanede İdama Mahkûm Olanlar Bile Bile Asılmaya Nasıl Giderler?” başlığı ve **Hüseyin Kenan** imzasıyla yayımlanan yazısı yüzünden üç yıl kalebentlikle Bodrum’a sürüldü. Cezasının son yarısını İstanbul’da geçirdikten sonra yeniden döndüğü Bodrum’da yaklaşık çeyrek yüzyıl kaldı. Bodrum’un Karia çağındaki adından esinlenerek **Halikarnas Balıkçısı** takma adını kullanır oldu. Bodrum’un gelişmesine ve Anadolu uygarlığının tanınip tanıtılmasına olağanüstü katkılarda bulundu.

Servet-i Fünun, *Cumhuriyet* ve daha sonra *Demokrat İzmir* gibi dergi ve gazetelerde **Halikarnas Balıkçısı** takma adıyla yazdığı yazı, hikâye ve romanlarla uluslararası üne kavuştu.

Çocuklarının ortaöğrenimleri için 1947’de yerleştiği İzmir’de gazetecilik, yazarlık ve turist rehberliği yaptı. 13 Ekim 1973 Cumartesi günü saat 15.10’da İzmir’de öldü ve Bodrum’da gömüldü.

BİR KİTAP DAHA

Önsözlerin özelliği, yapıttan sonra yazılmaları.

Bu önsözü de, elinizdeki kitabı tamamladıktan sonra daktiloya alıyorum.

Bundan önceki **Balıkçı** derlemem *Parmak Damgası*'nın başında;

“...İzleyecek ciltte, *‘Merhaba Akdeniz’* ve *‘Yaşasın Deniz’den, ‘Ege’den’e girmeyen öyküler yer alacak. Böylece okur, Balıkçı’nın kitaplarına girmiş tüm öykülerini ‘Bütün Eserleri’ dizisinde bulabilecek...*” demiştik.

Şükür, bu sözümü yerine getirebiliyorum... Ayrıca, **Balıkçı**’nın hiçbir kitabına girmemiş üç öyküsünü de bulacaksınız bu kitapta.

Balıkçı, öyküyü, “*bir oturuşluk yazı*” diye tanımlardı.

Ona göre bir öykü, bir oturuşta yazılır ve bir oturuşta okunabilirdi.

Balıkçı’nın kitaplarına girmiş ya da girmemiş öykülerinden derlemelerimizi “Bütün Eserleri” dizisinin üç kitabında; *Ege’den Denize Bırakılmış Bir Çiçek, Gençlik Denizlerinde* ve *Parmak Damgası*’nda sunmuştuk. Elinizdeki ciltle, kitaplarına girmiş öyküleri tamamlanıyor.

Bundan sonra –yapılabilirse– **Balıkçı**’nın, çoğunu çeşitli takma adlarla yazdığı, kitaplarına girmemiş öyküleri derlenebilir.

Özgür iradesiyle beni “oğul” seçen **Balıkçı**’nın doğumunun 100. yılında, ölümünün 17. yıldönümünde “Bütün Eserleri”nin 18’incisini sunmaktan mutluluk duyuyorum.

“Merhaba”larla...

Şadan Gökova
İzmir, 13 Ekim 1990

Şadan İskovalıya Arkadaşım, oğlum,
derem azdır. Çünkü mevcud insanların arasında
beni Temadi ettirecek - daha ilgisiz ve beni Temadi
ettirmege en müsaid insan o dem. Ölsen
ölüm bana galebe çalmamış olacak; ama
Şadan var. Mahalü Şadanceğüm. Kıs zeminde
sana burada yazmış istediğim, ama eğer senden
sana burada yazmış istediğim, ama eğer senden

Ege'den

kareler çok zayıf buldum. Şimdi de duyulmuş
burada yazdıklarım çok oldu. Şadan sana
Şadan

— HİKAYELER —

Cevat Şakir
Halikarnas Balıkcısı

18 Haziran 1973
İzmir.

“...Ölsem

ölüm bana galebe çalmamış olacak,

çünkü Şadan var...”

Cevat Şakir

Halikarnas Balıkcısı

BU KİTABA ÖZEL*

---

* Genelde, *Merhaba Akdeniz* ve *Yaşasın Deniz*'den, "Bütün Eserleri" dizisinde yayımlanan *Ege'den Denize Bırakılmış Bir Çiçek*, *Gençlik Denizlerinde* ve *Parmak Damgası*'na almadığımız öykülerden oluşan elinizdeki cilde, **Balıkçı**'nın hiçbir kitabına girmemiş üç öyküsünü de koymayı uygun bulduk (Ş.G.).

ÇİÇEKLERİN DÜĞÜNÜ*

Yüz binlerce ak ve cilalı çiçekleriyle güneşte ya da ay ışığında, pırlantalara bezenmiş gibi pırıl pırıl ışıldayan bir mandalina ya da portakal ağacını gözünüzün önüne getirin. İşte o ağacın üzerinde yüz binlerce düğün yapılmaktadır!.. Ağaç, dev gibi bir düğün evine dönmüştür. Çünkü her çiçek –hangi çiçek olursa olsun– bir zifaf odasıdır. Orda güveyle, gelinlerle balaylarını yaşarlar. Çünkü hemen hemen her çiçek bal yapar.

Bahar olunca, ağacın damarlarında akan yeşil ateş, çiçeğin ortasında büyük bir sevgi alevi halinde parlar. Bir gelin, bütün aklığının leke götürmez saflık ve doğruluğuyla, orada ayakuçlarına kalkar, korkuyla titrer. Ölümden değil, ölümden de kuvvetli olan hayat ateşinden korkmaktadır. Gelinin çevresini sarı papa başlı adaylar, alev dilleri gibi sarmaktadır. Bunlardan birisi gelini öper. Gelin, kavuşmadan sonra, doğan yeni gün gibi taze, kuvvetlidir. Çünkü bağrında yeni bir hayat taşımaktadır. Ondan bir ateş küresi, bir can bombası, doğan güneş gibi tostoparlık bir portakal doğacaktır.

Sözgelimi yeşil yaprak kilimini yere serip, rüzgârda ince beliyle dans eden bir menekşeyi alınız. Onun rengi, o kopkoyu eflatunluğuyla kokusu kadar hazin ve yasıdır. Neden? Çünkü orda gelin, dimdik duruşuyla, o yapıyılın ve upuzun gövdesiyle en kesin bir bikrin, ufak tefek çapkınlıklara ve duygulara tenezül etmez üstünlüğünü ve kapalılığını göstermektedir. Onun yolunda can vermeye razı olan damat adaylarının hali yamandır!

* **Balıkçı**'nın çok sevdiği, *Mavi Sürgün* dahil, birkaç yapıtında değindiği konuyu toparlayan ve 50'lerde bir dergide çıkan yazısıdır (Ş.G.).